

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak :
Helyben: Félévre 6.— kor. negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— „ negyedévre 4.50 „

Felelős szerkesztő :
MÓRICZ PÁL.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL :
Arany János-utca 2. szám. — Telefon 412.

A kormány lemondása.

Felhők a politikai láthatáron.

Debreczen, április 26.

A bécsi Burg felől sötét és sulyos felhők ereszkedtek a magyar politikai élet horizontjára. A válság, mely hónapok óta fel-fel ütötte hídra-fejét, — ma teljes erővel tört ki. A kormány a képviselőház mai ülésén bejelentette lemondását, amit holnap fog a király elé terjeszteni.

A lemondás indoka az, hogy miután az osztrákok hajlíthatatlan ellentállásán és a császári szón, mely ugyan a magyar király ajkáról hangzott el megdőlt a kartelbank terve, melyben egységes volt a kormány, sőt talán a parlament minden pártja, — most a kormány a továbbiakra nézve nem tudott megállapodásra jutni.

Kinos sejtelmek, nehéz aggodalmak támadnak fel a kormány lemondásai nyomán.

Mi lesz ezután ?! Bécsben feltámadt a kamarilla sötét szelleme. Azok alatt a nagy és szívós küzdelmek alatt, melyeket a magyar kormány tagjai folytattak a bankkérdésben, ennek a küzdelemnek eredménytelenségéből, az osztrákok elkeseredett makacsságából megtudhattuk,

hogy a nemzeti akarat Bécsben megint csak sirásokra talált, kik ezt a szegény országot, ennek a nemzetnek minden vágyát, gazdasági és politikai függetlenségét, fejlődését sirba szeretnék tenni, elföldelni, betemetni az osztrák érdekek temetőjébe, mely négyszáz év óta már annyi sirral, a magyar nemzeti törekvések sirjával telt meg.

A nemzet vezérei békés uton, a világosan beszélő törvény eszközeivel akarták elűzni a Burg körül élő tagadás szellemét, érvekkel, argumentumokkal akarták meggyőzni az osztrák köröket a magyar álláspont jogos, törvényben gyökerező voltáról. Kossuth Ferenc, Wekerle Sándor, Apponyi Albert, a nemzet vezérei hosszú, küzdelmes tárgyalásokon juttatták kifejezésre a nemzeti akaratot és erre felhangzott — most már nem a chlopi-i soha, hanem a diplomatikusabb még nem.

Ezután a szomorú eredmény után a nemzetre egyetlen kötelesség hárul; összetartani és áttörhetetlen falanxként a függetlenségi párt s Kossuth Ferenc mögé állani. Ha Bécsben látják azt az erőt, mely a nemzeti akarat védelmére felvonnul, engedékenyebbek lesznek és nem hisszük, hogy a nemzeti akarat hatalmas megnyilvánulása újra az osztrák császárt találja a magyar király helyett.

A nemzet bizhat Kossuth Ferenc bölcsességében és államférfiu éleslátásában. Kossuth Ferenczet sokat vádolták kevésszámú, de annál ádázabb és elfo-

gult ellenségei, hogy ragaszkodik a bársonyszékhez. Nohát most elhagyta a bársonyszéket, mely ugyan neki gyönyörűséget nem, de annál több küzdelmet, munkát teremtett! Megmaradt a felelőségterhes állásában míg nemzetének érdeke úgy kívánta, míg a gyakorlati függetlenségi politika úgy hozta magával. Most majd úgy lehet ismét Béccsel való ellentállásra, nemzeti küzdelemre lesz szükség és ő az első, ki otthagyja a miniszteri szék leköttöttségét és nyílt mezőn száll sikra nemzete jogaiért.

Éppenséggel ugyan még nem vesztett el minden remény, a becsületes kibontakozásnak reménye. Ez a kibontakozás azonban nem lehet más, mint az önálló bank biztosítása. Ezen dolgoznak most a nemzet vezérei és a nemzet részéről nem kérnek mást, mint támogatást, mely legyen erős és főképp higgadt és meggondolt!

A vasárnap és a hétfő politikai eseményeit fővárosi tudósítónk telefon és távirati jelentései alapján a következőkben adjuk:

Elhatározzák a lemondást.

A kereskedelmi miniszteriumban vasárnap délelőtt Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt, melyen a kormány teljes számban vett részt. A tanácskozás, melynek jegyzőkönyvét Márffy Albin miniszterelnökségi államtitkár vezette, tizenegy órakor kezdődött és egy óra huszonöt perckor ért véget. A tanácskozás során

Forradalom.

Aki pedig azt hiszi, hogy most az Abdul Hamid bukása és az ifjú-törökök győzedelme következik, az ne olvassa tovább.

Ez a forradalom sokkal zajtalanabb, ott folyik az országut mentén, a szőlőskertek között, egy dülledező mityiló közelében, melynek tetejéről éppen e pillanatban kapott le néhány kéve nádat a pajkos áprilisi szellő, előbb össze kaparintja, azután kitárt karokkal szórja széjjel. Körülte forrongásban van az egész természet. Virágos a világ. Meseországban van csak olyan násznagyi bot, minő most a kajszinbarack fája. Pitt! . . . patt! . . . hallszik a levegőben és ismét kipattan egy rózsaszínű virág. Duzzada almafák apró bokréttákkal vannak tele szórva, ó koronáján körbe, karikába, széltebe, hosszába megalkotják a világ legszebb napernyőjét. Van is rajtok mulatozás. Apró, kicsi méhek ilyennek képzelik Tündérországot. Egy kis bundás, a méhek közül, mélységes megvetéssel tekint a méhes előtti száraz, leveletlen kopasz akác-fára; de alig mondja el gögös ítéletét.

— Csitt! feleli rá tapasztalt társa, várj csak öcskös! csak pár hetet várj! Hej! ha ez

a száraz fa kivirágzik, akkor lesz csak ünnep a világon.

Hallgasd csak! micsoda csete-paté! Fecske tekintetes ur érkezett meg élete társával. Most üzik ki, palotájok bitorlóját, a dologtalan bohém veréb-népet. Veréb urék csapják az éktelen lármát. Ordítanak, kiabálnak, mint már az olyanok, akiknek nincsen igazságuk. Fecskéné tekintetes asszony már alig is bírja megtagadni asszonyi természetét. Bizony ő megmondja ennek a szedett-vetett népnek, hogy az ő igazságuk a fényes napnál is fényesebben ragyog! Csipőre is tette már kezét, de fecske tekintetes ur férfias méltósággal eléje áll, a világ minden szeretetével szemébe néz hű segítőtjének, amint mondja neki. — Az én feleségem nem áll szóba ilyen társasággal! Fecske tekintetes asszony vigan befordult az eresz alá. Teljesen megelégszik azzal, hogy ő az urának a felesége. Bent vigan tisztogatja a régi fészkét és dudolgatja, hogy: — Messze jártam, máshol is volt jó dolgom . . .

Fecske ur pedig méltósággal csak ennyit mond a veréb népnek:

— Mars!
És elszáll, megkeresni az ebédre valót . . .

Egy ember tűnik föl a barázdás fordulónál. Kerezi uram, a szőlő gondozója. Ábrázata olyan, mintha az ő lelkében is forradalom dúlna! Amott az utszéi kocscsma ajtajánál éppen ő előtte dobtak ki egy „pesti tekerőt”. Láttá már az este is, ezt a szegény emberek bolonditóját, mikor vitte az utja hazafelé. A kocsmában sokan hallgatták „a szaktárs urat”, aki arra tanítgatta az embereket, hogy végre fölvirradt már a szegények napja! nem kell már dolgozni ezután. Ki tanít mindenedet, ez a piros papirosra nyomtatott irás . . .

— Fizessenek elő barátaim! egész esztendőre csak öt korona! szónokolt a vigéc.

Bador Gergely, aki ott idogált egész nap a kocsmárosnál, oda is szólott a fogadósnak:

— Hej! tésur, adjék öt koronát helyettem ennek a fájin urnak, fölásom érte az egész kertjét. A fogadósné asszony oda is nyomja azonnal a nagy kerek tallért, tavaly hét koronát kóstált ez a dolog! siet hát az alku megkötésével. Bador gazda pedig mámoros tekintettel maga elé képzei a boldog, dologtalan jövőt! s ennek öröme odakiáltja:

— Még egy litert kisasszony! Ennyi volt amit az este hallott Kerezi uram, otthon az

Színház után „Angol királynő”.

Wekerle Sándor miniszterelnök ismertette továbbá az osztrák kormányval Bécsben folytatott tárgyalások eredményét, majd Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter és gróf Apponyi Albert kultuszminiszter tettek jelentést a királynál történt kihallgatásokról. A kormány ennek következtében, — egyöntetű megállapodásra nem jutván, — elhatározta lemondását. A lemondási okiratot, amelyet a kabinet valamennyi tagja aláírt, Wekerle Sándor miniszterelnök haladéktalanul őfelsége elé terjeszti.

A párt intéző-bizottságának ülése.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter vasárnap délután öt órára értekezletre hívta össze az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt intéző-bizottságát. Az értekezleten Kossuth Ferenc pártelnök ismertette a bécsi tárgyalások eredményét és őfelsége döntését a bankkérdésben. Az értekezlet este hét órakor ért véget.

Nyilatkozatok a pártkörben.

Vasárnap este hetedfél órakor Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, a függetlenségi párt vezére miniszterházaival, gróf Apponyi Alberttel és Günther Antallal ellátogatott a függetlenségi pártkör Erzsébet-körúti helyiségébe, hogy pártja tagjait a bécsi tanácskozások eredménytelenségéről informálja és hogy tudassa velük a kormány lemondását. A miniszterek látogatását előre jelezték s így történt, hogy Kossuth a függetlenségi pártnak valamennyi Budapesten időző tagját együtt találta a klubban. Lehetek vagy 180-an.

Kossuth Ferenc nyilatkozata.

Kossuth Ferenc részletesen informálta az intéző bizottságot a bécsi tárgyalásokról, a kihallgatásán történekről, elmondta, milyen argumentumokkal igyekezett a királyt az önálló magyar nemzeti jegybank szükségességéről a dinasztia és Ausztria érdekei szempontjából való ártalmatlanságáról meggyőzni. Utána gróf Apponyi Albert mondotta el nézeteit a helyzetről. Az intéző bizottság meglepéssel vette tudomásul, hogy a kormány az önálló bank védelmében mindent elkövet.

Negyednyolc órakor Kossuth Ferenc és gróf Apponyi Albert az intéző-bizottság tagjainak élén bevonult a nagy társalgóterembe, ahol az egybegyűlt képviselők szünni nem akaró éljenzéssel fogadták. Kossuth is, Apponyi is sorban kezét fogott a párt minden egyes tagjával, aztán Apponyival együtt leült rendes he-

anyjuk gyenge bárányt főzött ecetesen, el is felejtette azonnal a kocsmai jelenetet, „csak most jutott eszébe“, amint a „szaktárs“ kilódult előtte. Ha tanult ember volna, most ilyen szavakba öltöztetné gondolatait: ital! dologtalanság! szemfényvesztés! miért is vagyok ti ezen a világon? De ő csak egyszerű paraszti ember, aki nem szokott sokat tépelődni. Ki is vidul azonnal az ábrázata, amint megpillantja virágos birodalmát. Kapáját mélyen belevágja az édes anyaföldbe és gyönyört ködvé nézi a piros szőlővessző boldog könnyezését. A kristály szemekre játszva tekinget a ragyogó nap pajkos sugara bele-beletörök a fényes könyecsepekbe és színekre szakadva, vissza kacag az öreg nap felé. Kerecsi uram is bele kezd Kossuth apánk egy régi nótájába s csak azt érzi, hogy élni jó! dolgozni öröm! mit tudja ő, hogy mindez azért van így, mert lelke mélyén teljes épségében van meg ara;

— Kínos szent örökség,
Mit az egekből nyert a dőre ember
Mely tenni vágyik, mely nem hagy nyugodni
S csatára kél a renyhe élvezettel.

Vida Ilona.

lyére, a nagy bársony kerevetre. A képviselők körülállták s Kossuth Ferenc a következő nyilatkozatot tette:

A kartelbankra vonatkozó tárgyalások meghiusulása után elkövetkezett az a helyzet, amely az én kihallgatásra jelentkezésemet szükségessé tette. Ő felsége tegnap fogadott. Az audiencián elmondtam mindazokat, amit egy függetlenségi ember az önálló bank érdekében fölhozhat. Argumentumaim megközelíthetetlenek voltak. — A király kegyesen meghallgatott, elismerte, hogy a nemzetnek törvényben biztosított joga van az önálló magyar jegybankhoz. — A monarchia belső helyzetére és a fölüljut külpolitikai bonyodalmakra való tekintettel azonban nem lesz abban a helyzetben, hogy az önálló magyar jegybankról való esetleges törvényjavaslatot szentesítse. A felség elhatározását, amelyet az alkotmányos formák szigorú betartásával közölt velem, tudomásul kellett vennem, mert hiszen kétségtelen, hogy a király, mint a törvényhozás egyik faktora, jogosan helyezkedett erre az álláspontra. — A kormánynak ezek után nem maradt más választása, minthogy beadja lemondását. Ezt a ma délelőtt tartott miniszteri tanácskozáson el is határozta.

Kossuth ezután hangsúlyozta, hogy mindazokat a dolgokat csak barátságos beszélgetés kapcsán mondta el. Hivatalosan a függetlenségi párt értekezletén számol be a banktárgyalások meghiusulásáról.

— A párt tetszésétől függ — mondta azután — hogy az új helyzetben milyen álláspontra helyezkedjék.

További felszólalások.

Amikor Kossuth Ferenc befejezte, gróf Apponyi Albert tett rövid nyilatkozatot a helyzetről. Csak néhány szót mondott, azt is olyan hangon, hogy csak a legközelebb állók vehették ki értelmüket.

— Óvatosnak kell lennünk, mondta, mert igen nagy veszedelmek közé juthat a nemzet. Sem mód, sem alkalom most arra nincs, hogy bővebb nyilatkozatot tegyek.

— Most van az önálló bank ügye a legjobb mederben! — vetette közbe valaki.

Justh Gyula.

Nagy figyelem közben Justh Gyula, a képviselőház elnöke emelkedett ezután szólárra. Nem tett érdemi nyilatkozatot s csak arra szorított, hogy a párt nevében ünnepiesen köszönetet mondjon Kossuth Ferencnek és gróf Apponyi Albertnek, amiért a nemzet jogait a király előtt olyan hathatósan képviselték.

A veszedelem.

Apponyi környezetében később megmagyarázták, mit értett Apponyi az alatt, hogy a helyzet veszedelmes. Azt értette alatta, hogy Bécsben a jelenlegi kormányt, ha ideleln tüntetések lesznek a bankkérdésben, még ügyvezetőkként sem tartják meg, hanem rögtön felmentik. Ez magában véve nem volna baj, ha alkotmányos minisztereket neveznének ki helyükbe. De mivel a koalícióból nincs, aki kormányt vállalna az adott viszonyok között, a koalíción kívül álló politikusok vállalkozása pedig semmiféle parlamenti támogatásra nem számíthat, — Bécsből katonai személyiségeket bízának meg az ügyek vitelével. A veszedelem tehát ott van, hogy alkotmányellenes kormányzat következhetik.

Az alkotmánypárt.

Az alkotmánypártban Andrassy Gyula gróf is tegnap este megjelent. Kifejtette, hogy nincs még veszve minden remény, ha csak a füg-

getlenségi párt nem köti meg magát. A király hajlandó a koalícióval tovább dolgozni, de kívánja a paktum végrehajtását.

Főispánok lemondása.

A függetlenségi főispánok az este megjelentek a függetlenségi körben. El voltak határozva, hogy beadják lemondásukat. Kossuth Ferenc tanácskozott velük és megkérte őket, hogy ezt ne tegyék. Egyelőre nincs semmi ok arra, hogy távozzanak, sőt ellenkezőleg: éppen a súlyos helyzet miatt kötelességük maradni. A főispánok Kossuth nyilatkozata alapján elállottak lemondó szándékuktól.

A bot.

Szájról-szájra jár Kossuth nyilatkozata, mely fájós lábára célozva azt mondja:

— A nemzet támaszának mondanak. Szép támasz, melynek támaszra van szüksége.

Az este a pártkörben Kossuth megismételte ezt a nyilatkozatot, mire a bank-csoport egy embere odaszólt neki:

— Nem baj, kegyelmes uram, hogy botra van szükséged. Itt vagyunk mi botnak.

Kossuth mosolygott:

— Nem bot kell nekem ebben a szituációban, hanem támasz.

A képviselőház ülése.

Wekerle bejelenti a lemondást.

Justh Gyula elnök pontban 11 órakor nyitja meg az ülést. Zsufolt padosrok és karzat előtt. Elnöki előterjesztések során jelenti, hogy Popovits Sándor lemondott mandátumáról.

— Abcug. Pfüj Popovits!

Kossuth beléptekor az egész Ház felállt és percekig éljenzett.

Irományok bemutatása után jelenti, hogy Balogh Ernő sürgős interpellációt terjesztett elő Popovits székfoglalója miatt. Erre 1 órakor tér át a Ház.

Wekerle Sándor: Azért kérem ki a t. Ház figyelmét, hogy bejelentsem a kormány lemondását. A kartallbankot akartuk, evégből tárgyalunk osztrák kormányval, mely politikai helyzetére utalva elvi szempontból nem fogadta el előterjesztésünket. A kormány tagjai nem tudtak egyöntetű eljárásban megállapodni. Nem érezzük magunkban azt az erőt, hogy a parlamentet vezessük, tegnap elhatároztuk lemondásunkat. Kérem tehát, hogy addig, míg új kormány nincs a Ház ne tartson ülést.

Hoitsy Pál. A függetlenségi párt nevében nagy sajnálattal látja ezt a kormányt visszavonulni, mert ez a kormány régi alkotmányunkat körülbátlyázta. Sajnálattal látjuk a miniszterelnök távozását, aki bár pártunkhoz nem tartozik, mégis tudta, hogy a többség a mi pártunk. Sajnálattal látjuk távozni vezérünket a miniszteri székéből. Látunk itt olyan férfiakat, akik nem hajolnak meg Bécs előtt. Kijelenti, hogy a függetlenségi párt segíteni fog a kibontakozásban, de elveink tekintetében alkudozni nem fogunk.

Vita a lemondás fölött.

Szappanos István rövid felszólalása után Medakovics Bogdán horvátul kezd beszélni, mire a teremből csapostul vonulnak ki a képviselők.

Hock János. Hozzájárul Szappanos azon indítványához, hogy tűzzék napirendre a kor-

Tavaszi öltönyt, felöltőt, színes mellényt legszebben tisztít

HRABÉCZY.

Gyár és főüzlet Széchenyi-u. 42.

Fióközlet Csapó-u. 28.

mány lemondását, mert ilyen lemondás nem fordult még elő a történelemben, hogy olyan kormánynak távozni kelljen, amely bírja a nemzet teljes bizalmát. A függetlenségi párt elment az engedékenységre olyan fokáig, melyet ő már is a szemére hányt a pártnak. Éles szavakkal támadja Ausztriát, amely átgázol a nemzet követelésein. Kijelenti, hogy függetlenségi párt csak annyiban nyújt segédkezet a kibontakozásra, ha a programja meg nem térül. Jogunk van törvényszerint az önálló banknak bármely formában való felállításnak. Követeli, hogy törvényi formák között apelláljanak a nemzet akaratára, mert nem lehet puhítás által elposványítani a kedélyt. Aki meg akar alkudni, az tegye le mandátumát. Én, aki eddig függetlenül pártfegyelmén kívül ültem itt bejelentem belépésemet a pártnak.

Kossuth Ferencz kijelenti, hogy a kormány lemondása teljesen világos, mert a kormány kebelében megszűnt az egyetértés. Nincs itt a megpuhulásnak semmi jele. A függetlenségi miniszterek mindenütt megállották helyüket. Tartsuk meg a parlamentáris szokást és ne vitázzunk a kormány lemondásáról.

Bozóky Árpád a nagy zajban nem tud szóhoz jutni, mire elnök az ülést felfüggesztette.

Szünet után.

Bozóky Árpád nem fogadja el a miniszterelnöknek a Ház elnapolására vonatkozó indítványát. Követeli a kormány nyilatkozatát a bankkérdésben. Indítványozza, hogy a Ház foglaljon állást az önálló bank mellett.

Nagy György határozati javaslatot nyújt be az önálló bank elfogadása iránt.

Mihályi Tivadar a nemzetiségi párt nevében szól.

Polónyi Géza: Hozzájárul a miniszterelnöknek házelnapolási indítványához. Azonban ő is javasolja a lemondás napirendre tűzését és megvitatását. Ilyen fontos, nemzeti életünkre ennyire messze kiható lemondás még nem volt. A kormány beadta lemondását, pedig hivatkozik úgy a korona, mint a nemzet bizalmára. Lemondott a magyar kormány azért, mert az osztrák kormány nem akart vele tárgyalni alkotmányos alapon. Ilyenkor mindkét kormánynak le kell mondani. Ezután áttér a bankkérdés, különösen a kartell-bank tárgyalására. Az a véleménye, hogy azok a miniszterek, akik nincsenek egyetértésben egymással, apelláljanak a Háza. A Ház pedig azok iránt viseltetik bizalommal, akik az önálló bank mellett foglalnak állást. Olyan kérdések játszottak közre a lemondásnál, melyből következik a napirendre-tűzés szükségessége.

Wekerle felszólalása.

Wekerle válaszol az elhangzott észrevételekre, a gáncsolóknak ezt feleli, hogy a történelem lesz hivatva elbírálni, hogy becsülettel áltuk-e meg helyünket. Medakovitsnak válaszolva kijelenti, hogy álljanak a horvátok a törvényes alapra. Polónyinak kijelenti, hogy a bankügyet jogunk van önállóan intézni, e fölött vitának nincsen helye. A dolog úgy áll, hogy a kabinet tagjai egy akut kérdésben nincsenek szolidaritásban. Ezért le kellett mondania a kormánynak, mert így kívánja a politikai erkölcs. A király által tett kijelentés, nem a kormánynak, hanem a többség vezére előtt tétetett, nézetem szerint teljesen alkotmányos formában. Kéri a házat, hogy a helyzet tisztázásáig napolja el üléseit.

Polónyi Géza félreértett szavait igazítja helyre.

A Ház a miniszterelnök indítványát nagy többséggel elfogadta.

Nagy György indítványát az elnök a házszabályok értelmében nem bocsátja szavazás alá.

Sürgős interpelláció.

Baloghy Ernő terjeszti elő sürgős interpellációját Popovits Sándor bankkormányzó

székkfoglalásáról. Kérdezi a kormányt, volt-e tudomása előzőleg Popovits székkfoglalójáról, amit nem hisz. Szükségesnek tartja azonban, hogy kormánynyilatkozat történjék e tárgyban a közvélemény megnyugtatójára.

A lemondás bejelentése a főrendiházban.

A főrendiház ma délután rövid ülést tartott, melyen **Wekerle** a képviselőházban elmondotthoz hasonló indoklással bejelentette a kormány lemondását. A főrendiház a lemondást tudomásul vette. **Desseffy Aurél** elnök azon reményének adott kifejezést, hogy sikerül a kibontakozás útját megtalálni, hogy a kormány válság nem fog alkotmányválságot előidézni. Ezután az ülést bezárta.

Bizalom Kossuthnak és Apponyinak.

Az országos függetlenségi párt ma este értekezletet tartott, melyen a párt **Kossuth Ferencz**nek és **Apponyi Albert**nek változatlan bizalmat szavazott. Kifejezésre juttatta a párt, hogy bizik a válság megoldására nézve vezérei bölcsességeiben és megbizta az elnökséget, hogy a kibontakozásra az ország érdekeknek és a párt elveinek megfelelő javaslatot készítsen el és terjesszen a párt elé.

Az alkotmány- és néppárt.

Az alkotmány-párt ért értekezletén **Andrássynak** bizalmat szavaztak és szintén megbízták az elnökséget a válság megoldását célzó javaslat elkészítésével. — A néppárt kimondta, hogy a válság megoldásához csak akkor járul hozzá, ha az szigorúan alkotmányos formák között történik.

Wekerle Bécsben.

Wekerle Sándor ma este Bécsbe utazott és holnap kihallgatáson jelenik meg őfelsége előtt és beadja a kormány lemondását.

Eröss Lajos lelkeszi beköszöntője.

(Istentisztelet a Nagytemplomban. — A presbyterium diszgyűlése. — Az ifjuság lámpionos felvonulása.)

Debrecen, április 26.

Vasárnap tartotta **Eröss Lajos** püspök, mint a debreceni református egyház lelkesze beköszöntő beszédét a Nagytemplomban. — A templom padsorait szintültig megtöltötték a hívek százai. A presbyterium testületileg vett részt az istentiszteletekben, melyen képviselve voltak a város, a megye, valamint a főiskola tanári kara és teljes számban a református lelkeszi kar.

Az istentisztelet közénekkel kezdődött, majd a főiskolai kántus adott elő egyházi éneket. Ezután a szószéken megjelent **Eröss Lajos** és rövid ima után a következő textust vette fel: „Nem azért jöttem, hogy a törvényt eltöröljem, hanem hogy azokat betöltsém.” Ennek alapján mondotta el szónoki lendületekben gazdag beszédét. Az istentisztelet a kántus éneke és közének után véget ért.

Eröss Lajos beköszöntőjének második része az egyház tanácstermében folyt le, hol a presbyterium diszgyűlést tartott, melyen a presbyterek nagyszámmal jelentek meg. — Ott voltak a többek között **Degenfeld József** gróf, egyházkerületi főgondnok, **Simonffy Imre** egyházi főgondnok, **Dicsőfi József** lelkeszelnök, **Kovács József** polgármester, **Vecsey Imre** főjegyző stb.

K. Tóth Kálmán üdvözölte először az egyháztanács nevében **Eröss Lajost**. Az istenházában elhangzott lelkesítő igéiből — mondotta — azt a meggyőződést merítette, hogy **Eröss Lajos** az egyház építőmestere, jólétének hűséges őre lesz. Rámutat azokra az akadályokra, melyekkel meg kell küzdenie, de biztos a hite, hogy az egyház **Eröss Lajos** személyében oly vértezett férfiut választott lelke-

szének, aki képes lesz megküzdeni a reá váró feladatokkal.

Eröss Lajos meleg szavakkal köszönte meg az üdvözlőt. Részletes programot nem ad, sem ígéreteket nem tesz. Minden tetteben a szíve lesz tanácsadója és vezérője. Sok változás állott be életében, de szíve a régi maradt. Igéri, hogy minden pártviszálytól menten fátyolt vetve a múlt küzdelmeire, szeretettel közeledik az egyház minden tagja felé és erejével, tudásával arra törekszik, hogy a nagy debreczeni egyház fölvirágozzék.

Simonffy Imre főgondnok intézett még üdvözlő szavakat **Eröss Lajoshihoz**, kinek válasza után a diszgyűlést **K. Tóth Kálmán** elnök bezárta.

Este a Royal nagytermében bankett volt. **Eröss Lajos** tiszteletére az est folyamán a főiskola ifjusága lámpionos menetet rendezett. Este nyolc órakor indult a lámpionos menet ezer meg ezer főnyi tömeg kíséretében a Péterfia-utcáról a Royal szálló elé, hol az erkélyen megjelent többek társaságában **Eröss Lajos** és **Degenfeld gróf**, kiket **Sárközy Lajos** szenior a teológus ifjuság nevében üdvözölt. **Eröss Lajos** köszönte meg úgy a maga, mint **Degenfeld gróf** nevében az ifjuság ragaszkodását. Ezután az ifjusági énekkar néhány magyar dalt adott elő és a menet visszatért a kollégiumba.

Irodalom, művészet.

Nagyszabású művészi hangverseny Debreczenben.

A fővárosi filharmonikusok hangversenye.

A debreczeni Zenekedvelők Társasága méltó módon akarja befejezni az idei hangverseny-szezont s a jövő hó 4-én olyan műelőzetben részelteti a debreczeni közönséget, a milyenben mostanában nem volt része.

A budapesti filharmonikus-társaság 46 tagja jön ez alkalommal Debreczenbe, tehát negyvenhat elsőrangú magyar művész, akiknek zenekara **Beethoven**, **Mendelsohn**, **Puccini**, **Goldmark** és **Tschaikovsky** legkiválóbb hangversenydarabjaiból állítja össze a műsort.

A zenekart **Kerner István**, a m. királyi opera zseniális, világhírű karmestere fogja vezényelni.

A hangverseny iránt igen nagy az érdeklődés s bizonyára ez alkalommal csakugyan szűknek fog találtatni a **Bika** szálloda diszterme. A monstre-zenekaron kívül énekszámokat is tartalmazni fog a műsor.

A hangversenyre a társaság tagjai belépő díjat nem fizetnek. Nem tagok jegyeiket szerdán délelőttől kezdve **Csáthy Ferencz** zeneműkereskedésében válthatják.

HIREK.

Zilahy ünneplése Aradon.

Az aradiak tüntetése a nagy művész mellett.

Művészkedésének 25 éves fordulóját ünneppé avatják az aradiak is, hol a közönségnek szintén kedvence volt ez a nagy művész.

Most Aradra is meghívták — ez alkalomból — **Zilahyt**. **Zilahy** vasárnap este érkezett Aradra, hol nemcsak a közönség, a szintársulat, de külön a hatóság is hódol a művész érdem előtt.

Aradi értesülésünk szerint páratlan fénytel rendezik ezt az ünnepélyt. A közönség már napok óta izgalomban van és a ma esti előadásra már az elmúlt szombaton elkeltek a jegyek, még a kitelepített zenekarba helyezett rendkívüli ülőhelyeket is mind előre megvették. A **Zilahy** művészetéért rajongó

közönség, a szintársulat, a hatóság egész tömeg különféle értékes ajándéktárgyra gyűjtöttek és emlék tárgyakkal lepik meg Zilahyt, aki két, esetleg három este marad Aradon. Bravuros, legújabb szerepében, „A király”-ban is bemutatkozik.

A városi hatóság képviselőjében Varjassy polgármester ma délelőtt küldöttséget vezetett Zilahyhoz és úgy hódoltak a művész érdem előtt.

— **A szerkesztőségéből.** Móríc Pál, lapunk felelős szerkesztője, Budapestre utazott.

— **Papp Elek emlékkönyve.** Megemlítettük, hogy a nagy alkalomból, midőn Papp Elek bátyánk 25 év óta képviseli a nádudvari kerületet, jubileumi ünnepséget rendez a szerető kerülete. A Papp Elek emlékkönyv — általunk már jelezett — megírása is befejezett dolog. Több ezer példányban fogják kinyomni a tartalmas és érdekes, a maga nemében mondhatni egyetlenül álló könyvet a kerületbeli választók, a hírlapok és Papp Elek politikai barátjainak, képviselő társainak — gyönyörűségére. A szerkesztés munkáját, a gazdag, érdekfeszítő és kedves adatok rendezését, feldolgozását már megkezdték Bor János és Móríc Pál szerkesztők. A mű nagyon díszes kiállításban és az Elek bátyánk képevel fog megjelenni.

— **A „Debreczen” különkiadása.** A mai nap legnagyobb eseményéről, a kormány lemondásáról a „Debreczen” megelőzve az összes helyi lapokat, külön kiadást adott. — A közönség gyorsan elkapkodta a rendkívüli számot, melyből egy óra alatt csaknem 3000 példány kelt el. Külön kiadásunk ismét meggyőzhette a közönséget, hogy a „Debreczen” hírszolgálatban gyors és megbízható.

— **A vármegyei közgyűlés előkészítése.** Hajdúvármegye állandó választmánya ma délelőtt Weszprémy Zoltán főispán elnökle alatt ülést tartott, amelyen jelen voltak Kovács Gyula alispán, Pákozdy Sándor főjegyző, Latovics Mihály, Péntes Sándor, Czeglédy Mihály, Dávidházy Sándor, Nábráczky Béla dr. A választmány a közgyűlés elé kerülő tárgyak közül többet látott el javaslatlalt. Javaslatba hozták a közgyűlésnek, hogy az egyéki vasút építési költségeinek a kereskedelmi miniszter által kívánt 2988 koronát utaljon ki. Foglalkozott a választmány a belügyminiszter leiratával a korcsmák vasárnapi zárvaratása ügyében. Elutasította a magyarországi rokkant munkások egyesületének, valamint a Petőfi-tér s a bécsi Magyar egyesület segély iránti kérelmét. A folytatását a főispán a jövő hétre tűzte ki.

— **A debreczeni villamos vasut ügyében** ma délelőtt bizottsági ülés lesz a városházán. A városi kiküldöttek fognak tanácskozni afelett, hogy teljesíthetők-e a helyi vasúttársaság kívánalmái.

— **Irtják a sáskákat.** A hortobágyi sáskák pusztítását az idén is eszközölni fogják. A miniszter leiratot intézett a városhoz az irtás módozataira nézve, melynek alapján a tanács utasította a mezőrendőrkapitányt az intézkedések megtételére.

— **Megnyilt az Istvánffy-kiállítás,** a mely két napig zárva volt a Kaszinó közgyűlése miatt. Ma azonban ismét megnyilt a kiállítás és május hó 3-dik napjáig díjtalanul látogatható. Ez alkalommal egy koronás sorsjegyeket is lehet vásárolni. Az első sorsolás művészi becsü nyereményét, mint már irtuk is, Vida Ilona nyerte meg. A közönség bizonyára használni fogja ezt a kedvező alkalmat műbecsü festményeknek a megszerzésére, hiszen a mester részletfizetésre is kész vásárt csinálni. És lehetetlennek tartjuk, hogy azok a szép debreczeni urnők, kiket Istvánffy mester oly bájosan énekelt meg, pártolásukkal és vásárlásukkal is

ne tntessék ki a mestert. A Kaszinónak a kiállítási helyisége olyan elkülönített, hogy oda feszélyezés nélkül mehetnek be a hölgyek és ez a látogatás vásárlásra egyébként sem kötelez senkit. Debreczen után Kassára viszi tárlatát a mester, ahol már nagy érdeklődéssel várják. De előbb még pár napot a Hortobágyon is kint szándékozik tartani hortobágyi hangulatok tanulmányozása végett.

— **Az utszélről.** Már virágosak a fák. A méhikék mámorosan csókolgatják, gyűjtögetik az almafavirágok, kajszinbarackvirágok mézét.

Virágoznak a fák.

Ha elkóválygok a debreczeni utcákon, egyik ablakhoz is, másik ablakhoz is odatéved tekintetem. Valami belesajdul a szívembe. Olyan üresen, olyan hidegen mereszkednek reám az üveg ablakszemek.

Asszonykám! Itt a tavasz!

Virágot, virágot az ablakokba.

A felvirágozott ablaknál nincs bájolóbb dísz a háznak. Az öreg házakat is megfiatalítja.

A Simonffy-utca sarkán a városi bérház már csak elég hideg ábrázatu, méltóságteljes építkezés! Mégis kicsoda új szint, kedves bájolt magára, midőn Fejér Feri ügyvédék — tavasz érkezével — édes, mézes virágoknak szinpopájával koszoruzzák meg az ablakokat. Szinte nevetnek, beszélnek azok az ablakok. Virágos ablakai a szerető, kedves otthonnak.

— **Tragikus halál.** Megrendítően tragikus körülmények között vált meg életétől a szomszédos Földes községben Karácsony József gazdalegény. A szerencsétlen fiatalember régebb idő óta gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. Emiatt rendkívül elkeseredett volt. Tegnap éjjel lázas állapotában, mialatt hozzártatózói aludtak, felkelt az ágyból, kiment az udvarra és belevetette magát az ott levő kutba. Az öngyilkosságot csak reggel vették észre. Amikor kimentették volna, halott volt már a szerencsétlen. Az esetről értesítették az ügyészséget, mely a temetési engedélyt megadta.

— **A közgyűlés előkészítése.** A jog-és pénzügyi bizottság ma délután három órakor ülést tart, melyen a közgyűlés elé kerülő tárgyakat látják el javaslatlalt.

— **Kataszteri felmérések.** A kataszteria új felmérésekre vonatkozó előmunkálatok megkezdődtek. Az idén a háromszögöléseket fogják elvégezni a belterületen, a kertészekben és a belső legelőkn. A város külterületén ugyanazt 1910-ben ejtik meg. A felméréseket a belterületen 1910-ben, a külterületen 1911-ben fogják eszközölni.

— **Templomsegély a ruttkai egyháznak.** A ruttkai református egyház segélyt kért a várostól templom és lelkészlak építésre. A tanács mai ülésén 50 korona segélyt szavazott meg.

— **A város áldozatkészsége.** A debreceni munkásgimnázium vezetősége segélyt kért a várostól. — A tanács 200 koronát szavazott meg.

— **A kaszinó közgyűlése.** A debreceni uri kaszinó vasárnap, e hó 27-én tartotta meg rendes évi közgyűlését, amely iránt a tagok szokatlanul élénk érdeklődést tanusítanak. A közgyűlésen Weszprémy Zoltán főispán elnököt a távollevő Szunyogh helyett. A megnyitás után Bodnár Géza titkár terjesztette elő a jelentését, valamint a zárszámadásokat, melyet a közgyűlés tudomásul vett. A kilépő választmányi tagok megválasztása következett ezután. Elnök a szavazatszedő küldöttségbe Uhlarik

Béla elnökle alatt Grósz Nagy Ferenc, Kardos Béla és Tikos József tagokat küldte ki. A választmányba 12 régi tagot újból megválasztotta. Két új tag Végh Gyula, Miskolczy Lajos lettek. A közgyűlés ezzel véget ért. Este pompás lakoma volt, melyen igen sokan részt vettek.

— **Gyermekünnepély a Nagyerdön.** Említettük már lapunkban, hogy a debreczeni jótékony nőegylet májusban a vezetése alatt álló nőipariskola javára a nagyerdei sporttérn gyermekünnepélyt rendez. Városunk közönsége ismeri a nőipariskola áldásos működését. Százakra megy már azok száma, akik ebben az iskolában teljesen ingyen elsajátították a ruhá-, fehérneművarrást, a himzést, a magyar motívum diszhimzésekét és az itt szerzett tudásukból ma maguk keresik kenyerüket. Éppen ez okból, miután a nőipariskola a megélhetésre nyújt módot és a magyar háziipar fejlesztésén dolgozik, támogatni kell kettős céljának kiszélesítésében. És midőn a nőegylet ipariskolája javára ünnepélyt rendez, ugyanakkor a csekély belépődíj ellenében oly sokoldalú szórakozást és lelki gyönyörűséget szerez a nagy közönségnek, amely szinte páratlanul áll a mulatságok történetében. A 40 fillér belépődíjért látni fogunk gyönyörű tornaversenyt, száz és száz gyermek közt lesz szépségverseny, fottball- és fúleslabda-versenyben fognak mérkőzni a csapatok. Gyermekek diablo-versenye, továbbá a felnőttek és gyermekek tennisz-versenye, valamint a bicykli-verseny is nagyon érdekes pontjai lesznek az ünnepélynek. A vilamos tündéri fényben uszó sporttérn fel lesznek állítva a lacikonyhák, melyekben fonatost és peccsenyét sütnék négy helyen cigányzene, füttyszó és ének mellett. Röviden le sem lehet írni, el sem lehet mondani azt a sok érdekes látivalót, amelyeket a rendezőség összeállított. Roppant mulatságos lesz a gyermekek pózmaszása és zsákfutása, melyekben a győztesek csinos díjakat fognak kapni. A cukrászdában az édességes és hűsítők minden fajtáját feltalálja a vendég sereg. Pompás borokról és hideg sörökről a rendezőség gondoskodik.

— **Nagy tűz.** Az éjszaka 2 óra tájban hatalmas tüzi lárma verte fel a város csendjét. A külsőrészen a város szélen hirtelen tűz támadt. Marosinszky Antal főhadnagy Kónya-telepi majorjában kigyulladt egy istálló. A veszedelmet későn vették észre. Mire az oltáshoz fogtak, égett az egész épület. A lángok vörös fénye messze elvilágított. Csakhamar átragadt a tűz az istálló melletti raktárra, majd a lakóházra. A telefonon értesített tűzörség Publig Ernő főparancsnok vezetése alatt teljes apparátussal vonult ki a helyszínre. Kivezényelték továbbá az oltáshoz a 39-ik gyalogezred egy századát is. De már akkorra a pusztító elem annyira elhatalmasodott, hogy semmit sem lehetett megmenteni. A tűzoltóság csak azon igyekezett, hogy a tűz tovább terjedését megakadályozza, ami nagyhezen sikerült is nekik. Négy órai megfeszített munkával lokalizálva volt a veszedelem. Odaégett a három épületen kívül jelentékeny értékű gazdasági berendezés és a lángok martaléka lett a felhalmozott termény is. A kár meghaladja a 12,000 koronát, mely azonban biztosítás útján részben megtérül.

— **Elfogott leánykereskedő.** A rendőség tegnap letartóztatta Kiss Lászlóné, Balogh Mária nevű asszonyt. A rovott multu nőszemély ismert kerítőnő, aki állandóan foglalkozik

a lélekkufársággal. Különösen Ujfehértó, Szabadkával, Szegeddel állott szorosabb összeköttetésben. A büntető hatósággal sok esetben meggyült már a baja. Tegnap délután a vasuti állomáson feltűnt a rendőrségnek, a társaságában levő három leánnyal. Előállították és Furkó őrsparancsnok vallatóra fogta. Kiderült, hogy a három vele volt leányt, névszerint Majerszky Irma, Dávidovics Lenke, Jéger Idát Ujfehértóra szerződtette egy nyilvános házhoz. Azt ígérte nekik, hogy havi 20 K.-t és teljes ellátást kapnak. Természetes, hogy az ígérlet csak arra való volt, hogy lépve csalja vele a szerencsétlenekeket, akik aztán átkozhatták volna szomorú sorsukat. A veszedelmes némbert a vasuti őrség bekísérte a központra, ahonnan ma átadták az ügyésznek.

— **A szabadkai bűnügy számai Debrecenben.** Megírták a tegnapi újságok, hogy Nagyváradon egy facér szabósegéd, Mihákovics Ádám dicsekedett azzal, hogy látta a gyilkost, mielőtt a tettét elkövette. — Ő ugyanis Szabadkára való és miután állása nem volt, gyalogosan vágott neki a világnak, hogy munkát találjon. A gyilkosság napján indult el Szabadkáról. Utja a palicsi szőlőkben vezetett el, ahol a Haverda-féle nyaraló előtt egy fiatal embert pillantott meg. — Az illető igen ideges volt. Különösebb jelentőséget nem tulajdonított Mihákovics a fiatal embernek, de jól megnézte, mivel gyanusnak találta, hogy folyton egy pontra nézett, amiből arra következtet, hogy leste, vajjon Haverdáné mikor jön. — Mihákovics aztán elkerült Szabadkáról és Nagyváradon egy korcsmában, hogy mi történt Szabadkán s dicsekedve említette egy munkásnak, hogy ő látta a gyilkost. Ez a munkás jelentette fel Mihákovicsot a nagyvárad rendőrségnek, mely rövidesen kihallgatta, aztán elbocsájtották. — Vasárnap érkezett Debrecenbe Mihákovics s behozták a rendőrségre. Komlóssy Pál kapitány az elmondottakat jegyzőkönyvbe vette s az általa leírt helyszínelést is megrajzolta. Miután a szabadkai rendőrség megkeresésére oda kell szállítani Mihákovicsot, Komlóssy intézkedett, hogy azonnal üljön a vonatra. Tekintve, hogy a facér szabósegédnek pénze nem volt, kényszerutlevéllel látta el s elutaztatta Szabadkára.

— **Uraktól levett ócska ruhákat** igazságtisztosításhoz árban vesz Rósenberg Béni Debreczen Bádogos-utca 1.

— **Aromás és zamatos pörkölt kávék** kaphatók Félegyháznál. Villanyüzemű kávé pörkölt a kirakatban Piacz és Miklós-utca sarok.

— **Tajtékpipák, acélhangu hermonikák, cipők, csizmák, kézi és ládakofferek és piaci táskák** a legolcsóbb árban szereshetők be a „Munkás bazár“-ban Bádogos-utca 4. szám.

— **Kugler (Gerbeaud) cukorkák** eredeti csomagolásban gyári áron kaphatók Hegedűs és Sándor cég főraktárában Kossuth-utca 11.

Midőn üzletemet végkép feloszlatom, felkérem a m. t. vevőközönséget, hogy raktáromon levő összes áruk olcsóságairól személyes meggyőződést szerezni kegyeskedjék, tisztelettel Bartha Kálmán. A raktár egy tömegben is eladó!

— **Valódi angol és solingeni acél zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készülékek és kellékek** beszerzésére legjobban ajánljuk Mentze Henrik áruházát Kossuth-utca 4-ik szám.

— **Kisebb udvari díszkertek** tvaszi munkáját elvállalom. Cim a kiadóban.

— **Pénz-, szivar-, cigaretta-tárcák** női kézi-táskák, uti bőröndök és utazókiosarok a legolcsóbbak Mentze Henrik áruházában.

— **A legjobb izü aromás pörkölt kávé** Félegyháznál kapható. Villanyüzemű kávé pörkölt a kirakatban Piacz és Miklós-utca sarok.

— **Megérkeztek az ujtöltésű zsebvilány lámpák** Mentze Henrik áruházában, Kossuth-u. 4. szám.

SZINHAZ.

Hódító keringő.

Nemhiába, hogy Bécs belénk van oltva, de mint Magyarország más szinpadán, úgy vasárnap este a debreczeni színházban is nagy sikert aratott a Hódító keringő, ez a bécsi operette. Ezt azonban nem szemrehányásképpen mondjuk, mert a művészetben, tehát a szinművészetben sincs helye a sovinizmusnak és a nacionalizmusnak. Csupán kuriózumképpen utalunk a darab bécsi eredetére, mely jó kabala a szinigazgatókra nézve, kik a siker biztos tudatában mutatják be a bécsi operettet még olyan hőségben is, mint amilyennel április utója nálunk izelítőt adott a kánikulából.

A direktió ugyanis egy kissé aggályoskodott, hogy most az utószezonban lesz-e sikere a Hódító keringőnek. Gyöngyi tata megnyugtatót mindenkit:

— A próféta szakállára mondom, hogy nem bukik nálunk ez a darab.

A bécsi politika nekünk rossz, a bécsi operettek ellenben jók. Bár fordítva lenne!

Maga a darab különben a sikert aratott operettek átlagán nem emelkedik felül, A zene jó, a librettó rossz. A darab slágerje egy gyönyörű szép, szubtilis keringő, mely nemcsak a szövegkönyv szerinti előírásban a darab női alakjait, hanem a közönséget is meghódítja. Zicher nem mai legény, érti a hangszerelést, van sok meleg érzése, hangulata, mit sok finomsággal önt muzsikába.

A szöveg ellenben nem méltó ehhez a finom partitúrához. — Szellemtelen zagyaság, melyben legfeljebb az tetszetős — már t. i. a lányos mamáknak — hogy olyan gyors egymásutánban kötik az eljegyzéseket, mint az öreg nénik a harisnyákat. Egy-két jó ötletet és beállítását azonban a darabtól nem tagadhatunk meg.

Az előadás, a rendezés, a kiállítás megelépoen jó volt. Az előadást Rózsa Lili és Horváth dominálták, olyan kitünő együttést nyujtva, hogy a nézőtér nem fogyott ki a tapsból és éljenzésből és folyton újratartott. Szerelmi jeleneteikben, tánc és ének duettjeikben egyszerűen elragadóok voltak. Gyöngyiéknek is nagy része volt a sikerben. Bárdos Irma nem kevésbé érvényesítette játékában elsőrendű képességeit és színes, meleg hangját. Gerő Idáról is csak a legnagyobb elismerés hangján irhatunk, míg Nádor Zsiga egy nem reá szabott szerep nehézségeivel küzdött, bár nem eredménytelenül. Kemény, Ligeti, Szilágyi is jók voltak. A darabnak négy-öt telt házat jósolhatunk. (p.)

Meggyilkolták a színházi pénztárost.

Szepessy Dezső a kasszánál.

Debreczen, április 26.

A Zilahy társulatánál még a pénztáros is olyan érdekes ember, hogy kedves dolog vele foglalkozni.

Először is ennek a mindég nevetős kékszemű nagyembernek, van egy kisasszonyos, kedves tulajdonsága. Pirulós az arca, tehát nem lehet fekete a lelke. Nem is fekete a Szepessy Dezső lelke; hiszen a polgári „fűszeres boltból“ hangulatokkal tele lelke vitte át Dezsőt a színházzáru kasszába.

Darab ideig kitört a fiúból a fűszeres. Máramaroszigeten tartotta a székfoglalóját. És a szemfüles színészek — fogjuk rá Horváth Kálmánra, ugys mester az ilyesmikben! A Szepessy pénztároskodásának elsőidejéből lesték el.

Jött a vevő az üzletbe:

— Jónapot.

— Ásszolgája!

— Kérek egy támlásszékét és két karzatos.

— Parancsoljon kérem egy támlásszékét és két karzatos... És szolgálhatok még valami más egyébbel is, kérem.

Persze, éltek az alkalommal Horváthék és ráfogták a jó Szepessyre, hogy tömegesebb megrendelésnél házhoz szállítja a jegyeket.

— Ásszolgája, kérem!

Szepessy „szolgálatban“ a lelkiössmreességnek és pontosságának netovácija.

Egyszer itt Debreczenben mégis megtörtént vele, hogy este hét óra felé gyűltek, mind-egygyre gyűltek a jegyvásárló tömegek. De, a pénztárt csak — nem nyitotta fel senki, senki. Tehát zajongani, nyughatatlankodni kezdett a tömeg, hiszen közeledett már a szinjátás ideje is.

Végül az egyik jelenvolt bepillantott a a függöny nyíláson az „oduba“... Elsikoltotta magát.

— Szent Isten! Meggyilkolták a pénztárnokot.

Tényleg, a háttérben ott sötélt az öreg karosszék. Hátracsuklott fejfel egy mozdulatlan alak nyugtózkodott a székbén, aki semmiféle dörmöbölésre, kiabálásra nem riadt fel.

— Meggyilkolták a pénztárnokot! szájról-szájra riadt a rémhir! Futottak Zilahyért. — Hívták a rendőrséget. Elősikertettek egy lakatost is.

Nyílt az ajtó!

— Ah!... Mégsem halhatott meg, hisz horkolt, tele torokból horkolt a pénztáros! — Előtte egy kis asztalon érintetlen üveg borítal állott.

A Hübnerre pedig abban rejlett a dolgonak! Szepessy vig bohém módjára átvirrasztotta az éjszakát! Hogy az esti jegyeladást öltön el ne aludja (fél öttől hat utánig szabad ideje lévén!) magára zárta a pénztár ajtót s az üveg borítal mellett ügyelni kezdett a pénztárnyitásra... Ügyelt addig, ügyelt ez a nevetős kékszemű, pirulós arcú jó fiú, hogy tényleg — elaludt. Sőt még horkolt is, kérem!

Ásszolgája, kérem! Szolgálhatok még valami más egyébbel is, kérem?

nemes Portörő Kelemen.

* **Felhő Klári.** Vasárnap délután a pompás nyelvezetű és magyar érzéstől harmatos Rátkay-darab került színre. Bárdos Irma gyönyörű Felhő Klári volt. Énekével, játékával elragadta a közönséget, ezen kitüntető tetszésben különösebben Gerő Ida, Ligeti Lajos osztozott velők. Elemőkben voltak. Csak a legjobbba mondhatjuk Gazdy Arankáról, Lukács Juliskáról, Horváth Kálmánról, Gyöngyi, Györi, Terneyi, Báthory, Nádor s a többiekéről is. Mindnyájan jó kedvvel, meleg érzéssel járultak hozzá a vasárnap délutáni előadás, népszinmű előadás nem mindennapi sikeréhez. Bravo, bravo! Bravo!

Az új törökök fényes győzelme.

A ellenforradalom uralma.

Távirati tudósítások.

Paris, április 26. A Havas-ügynökség jelenti Konstantinápolyból: A Yildiz egész őrsége 1 óra 40 perkkor megadta magát és átnyujtotta fegyvereit. A Boszporuson torpedónaszádok cirkálnak, hogy a szultán esetleges szökését megakadályozzák.

Konstantinápoly, április 25. Perában az a hir van elterjedve, hogy a zsalonikii csapatok megkezdték a Yildiz megszállását és hogy a szultán ölyébe Resadot ültetik.

A porta teljesen megszűnt tényezőnek lenni. Machmud Sefked basa és nagyámu vezérkara korlátlan katonai diktatúra, gyakorolná, amely eddig kifogástalanul működik.

Konstantinápoly, április 25. Marschall báró, a diplomáciai kar doyenje értesítette a diplomáciai képviselősegeket, hogy Konstantinápolyban kihirdették az ostromállapotot. A haditörvényeszk elnöke Hurschid pasa tábor-

A „Bocskay“-cipókrém

forgalombahozatalát

a gyárüzem túlter-

2747

.. heltsége miatt ..

3 óra felfüggesztettük.

NEUMANN NÁNDOR

.. vegyészeti gyára ..

Debrecen, Hatvan-utca 8. sz.

LOHR MÁRIA

ezelőtti KRONFUSZ

CSIPKE-, VEGYTISZTÍTÓ
ÉS KÉLMEFESTŐ

BUDAPEST, VIII., BAROS-UTCA 85.

FIÓKOK:

IV., Eskü-ut 6. sz. | V., Harmincad-u. 4.
(Klotild-palota.)

VI., Andrássy-ut 16. | VIII., Józs.-körut 2.

VI., Teréz-körut 39. | IX., Calvin-tér 9.

Vidéki megbízások gyorsan és gondosan teljesítenek. 2859

Kiadó bolthelyiség

üzlet folytatására, de különösen

: iparosnak :

nagyon alkalmas, Zugó-utca
6. sz. a. május 1-re kiadó.

Értekezhetni SCHWERLA
GYULA kovács-mesterrel Hatvan-u. 47. szám alatt.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szabadalm. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37-İK SZÁM.

Megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

SCHWARTZ R. Debrecen

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke és végáruk, szőrmék stbiek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áráiról, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a

KOVALD PÉTER ÉS FIA cég.

Egész éven át UJ TÁTRAFÜRED. Egész éven át
nyitva. nyitva.

Klimatikus gyógyhely, 1005 méter magasságban, a Magas-Tátra legvédehetőbb telepe. 300 modern berendezésű szoba, villanyvilágítással, légfűtéssel.

Teljesen elkülönített sanatorium ..

tüdőbetegek részére. Fekvő csarnokok a fenyves közepén. Hízó kúra. Saját tehenészet. Tejkúra. Szerum-kezelés. Vezetőorvos: Dr. SCHARL PÁL.

Pensio: lakás, villanyvilágítás, kiszolgálás, gyógy- és zenedíj, napi hétszeri étkezés 10 koronától, szobák napi 2 koronától feljebb. Modern berendezésű villák 4, 6, 8, 10 szobával, konyhával teljesen berendezve, villanyvilágítással kiadók. — Kitünő vasuti összeköttetés. Poprádról villamos vasut.

Prospectust kívánatra a fürdőtelep igazgatósága küld.

2799

Igazgató: RÁCZ ARNOLD.

Légszesz és villamos csillárokat,

ámpolnákat, faliáramokat, mennyezet, asztali-, zongora és éjjeli szekrény-lámpákat készít petroleum és légszesz csillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy légszesz és villamosra

Kulcsár József

bronzműves, Debreczen, Szent-Anna-u. 6. szám alatt.

Telefon 638. szám.

Telefon 638. szám.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreczeni képviselője tart állandó nagyválasztéku raktárt légszesz szerelvény különlegességekből.

A Modern technika óriási föltűlmutatatlán vívmánya a levegő légszeszlámpák 50 százalék légszesz megtakarítással. Kül és belvilágításra ivlámpák gyönyörű hatás fényvel 3/4 rész megtakarítás villamos ivlámpa világítással szemben.

Non Oxid Porcellán invert égők 120 gyertya fény világítási erővel 50 százalék légszesz megtakarítással 85 liter légszesz fogasztás óránként tehát 2 fillér.

Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény“ gáz izzótesteket, (harisnyákat) melyek a legolcsóbbak.

Jókarban tartását jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztítását, valamint minden e szakmába vágó javításokat, elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

Magyar ásványvíz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság
Budapest, V., Báthory-utca 5. szám

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorbag ellen
Borszéki Főkut, az ásványvizek királya
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen
Bodoki Matild, alkális savanyuvíz
Baross, vesebag ellen

Borhegyi, hughajtó

Horgász, étvágygerjesztő

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a ..

természetes ásványvíz gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel ::

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

Helyi képviselő: HALMÁGYI JÓZSEF. Kapható mindenütt.

Donogán és Somossy DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

-- Menyasszonyi kelety-divatruház. --
Szőnyegek. Fűgönyök. Ágy- és asztal-
terítők. Plüsch-takarók. Linoleum. Butor-
szövetek 2455 ---

!!! óriási raktára !!!

A bőr ápolása kötelesség az egészség ér-
dekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbőrnek)
üdeségét, hamvasságát, rózsaszínben játszó
fehérségét. Megszünteti a kézörösséget. Az
eldurvult, kirepedezett ésszélkifujta arcot vagy
kezet, a legrövidebb idő alatt fehérré és pu-
hává tesz! Poudre alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer
páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan!
Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye
s főraktára

Mihalovits Jenő

gyógyszertára a „Kigyó“-hoz
Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt,
1938 a városházzal szemben.

530/1909. P.

Hirdetés.

Reform. egyházközségünk tagjainak
1909. évi egyházi adójára vonat-
kozó kivetés elkészítettén, az E. T.
III. t. c. 19. §-a folytán közhirrre téte-
tik, hogy az egyházi adó kivetése **ez évi
április 27-én délelőtt 9 órától** kezdve
az egyház számvevői hivatalában 15
napra, tehát **ez évi május 11-én dél-
után 5 óráig** közszemlére kitétetik,
amikor ezt a kivetést a hivatalos órák
alatt egyházunknak minden érdeklődő
tagja megtekintheti s ellene, ha azt ma-
gára nézve sérelmesnek tartja, a köz-
szemlére kitétel ideje alatt is, ennek le-
telével pedig, vagyis május 11-től nyolc
nap alatt felszólámlással élhet.

Kelt Debreczenben, a reform. egy-
ház presbitériumának 1909. április 24-én
tartott gyűléséből. 2875

Dicsőfi József,
lelkészelnök.

Simonffy Imre,
kir. tanácsos, főgondnok.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlgal-
mas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes hővizű
gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő,
kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők, me-
lyek kiváló gyógyhatással használhatók az ösz-
szes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák,
hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és
belélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bér-
mentve küld
2864 az IGAZGATÓSÁG.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona.
teljes férfiruhához	1 szelvény 12 korona.
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 15 korona.
elegendő csak	1 szelvény 17 korona.
	1 szelvény 18 korona.
	1 szelvény 20 korona.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 K.-ért, szintuag fel-
öltőszövetet, turistalódent, selyemkamgarnt stb. gyári áron
küld a mint megbízható és azolid cég mindenütt ismert
posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, amelyeket a magánvevő élvez, ha szö-
vetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a
gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek.
Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahü,
figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelés-
nél is, teljesen friss áruban.

Festék-, lakk- és kencze

szükségletét legolcsóbban

Blumberger Gyulánál

2709

szerezheti be

Hatvan-utca 13-ik szám.

A „Debreczen“

motorerőre berendezett nyomdája

Kandia-utca 15. szám alatt.

A legújabb technikai eszközökkel szereltetett fel.

Modern gépek, új betűk s minden más eszköz rendelkezésre
áll ahhoz, hogy a nyomda művészies és izléses nyomtatványokat
állithasson elő.

Elvállal könyvek, levélpapír, boríték, eljegyzési értesítők, lako-
dalmi és báli meghívók s minden a nyomdai szakmába vágó mun-
kálatoknak művészies és izléses előállítását.

Megrendelések a nyomdában és a „Debreczen“ kiadóhivatalában
eszközölhetők.

Minták, árjegyzék s költségvetés díjtalan.

A „Debreczen“ nyomda.

Nyomatott a „Debreczen“ könyvnyomdájában, Kandia-utca 15. szám. Telefon 674. szám.